

Фарміраванне навыкаў
самаабслугоўвання ў
дзяцей з АПФР

РЕПОЗИТОРІЙ БГМУ

**Самаабслугоўванне –
гэта дзейнасць чалавека
па задавальненню
асабістых патрэбаў.**

**Фарміруючы ў дзіцяці
разнастайныя формы
бытавога самаабслугоўвання,
важна памятаць аб тым, што
самае цяжкае ў гэтым - не
зрабіць за яго тое, што ён
павінен зрабіць сам.**

**Толькі пры рэгулярнасці
заняткаў па засваенню таго
ці іншага ўмення можа
наступіць пэўны станоўчы
эфект.**

**Пры гэтым неабходнай
умовай з'яўляецца
ўзгодненасць дзеянняў
спецыялістаў і бацькоў, якія
ўдзельнічаюць у працэсе
навучання
самаабслугоўванню.**

Самаабслугоўванне адыгрывае пэўную ролю ў развіцці дзіцяці, так як здольна рэзка падняць яго самаацэнку і тым самым азначае сабой самы вялікі крок на шляху да яго незалежнасці.

**Перад тым, як фарміраваць навык
самаабслугоўвання неабходна
стварыць навучальную сераду,
акружыць дзіцяці прадметамі
побыту і іх копіямі - цацкамі,
выкарыстоўваць гульні, накіраваныя
на ўскосныя прыёмы навучання
навыку. Падрыхтоўка да авалодання
навыкам самаабслугоўвання павінна
праходзіць у гульні.**

Праца з бацькамі

Стварэнне зацікаўленасці ў бацькоў:

- 1) гутаркі аб тым, чаму мы ўдзяляем шмат увагі фарміраванню навыкаў самаабслугоўвання;
- 2) параўнанне і ацэнка ўменняў дзіцяці на пачатковым этапе, у сярэдзіне і ў канцы навучання (з прыцягненнем відэаматэрыялаў);

3) запаўненне бацькамі апытальных лістоў па выяўленні сфарміраванасці таго ці іншага навыку;

4) вызначэнне разам з бацькамі наступнага кроку ў фарміраванні навыку, інструктаванне па адпрацоўцы дома дадзенага кроку;

5) практычныя заняткі ў прысутнасці бацькоў па навучанні дзіцяці дадзенага навыку;

6) абмеркаванне вынікаў працы сумесна з бацькамі;

7) абмеркаванне на бацькоўскіх групах праблем і цяжкасцяў, якія ўзнікаюць пры фарміраванні навываў.

Шляхі карэкцыі:

1) Зваротная сувязь з бацькамі, абмен інфармацыяй аб дасягненнях дзіцяці.

Правядзенне сумесных з бацькамі заняткаў, калі педагог адпрацоўвае з дзіцем канкрэтны навык ў прысутнасці бацькоў, а праз некалькі заняткаў месца педагога займае бацька.

**2) Абмеркаванне на бацькоўскіх
групах метадаў навучання дзяцей
з рознымі парушэннямі развіцця
навыкам самаабслугоўвання.**

**Сумесны пошук розных
прыстасаванняў, якія
дапамагаюць паспяховаму
навучанню навыкі.**

**3) Стварэнне матыву і яго пастаяннае падмацаванне:
«Як толькі апрапуешся,
пойдзем на вуліцу пускаць бурбалкі» ці «Апранай сам куртку (штаны і г. д.) і пойдзем пускаць бурбалкі».**

4) Азнаямленне ўсіх членаў сям'і з тым, які крок адпрацоўвае цяпер дзіця, які від дапамогі яму неабходны, якія дзеянні дзіця ўжо можа здзяйсняць самастойна (педагог кансультуе бацькоў).

Гульні, накіраваныя на фарміраванне навыкаў самаабслугоўвання

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Гульня «Прывядзі ляльку ў парадак»

Мэта: фарміраваць у дзіцяці цікавасць да самастойных дзеянняў пры апрананні.

Ход гульні: дарослы дастае распранутую ляльку, лялечныя рэчы і просіць дзіцяці дапамагчы яму апрануць ляльку: «Лялька Оля не можа апрануцца сама, ёй холадна, давай апранем Олю, ёй будзе цёпла!

Спачатку трэба апрануць трусы, потым майку, а затым сукенку». Дарослы прапануе дзіцяці апранаць ляльку, выконваючы паслядоўнасць.

Гульня «Апранемся на прагулку»

Мэта: вучыць дзіцяці апранацца, правільна суадносіць прадмет адзення з часткай цела, зашпільваць вопратку з дапамогай зашпількі-ліпучкі.

Ход занятку: дарослы прапануе дзіцяці апранацца на прагулку: раскладвае перад ім рэчы і тлумачыць, што кожны прадмет адзення трэба апранаць на пэўную частку цела. Дзіця апранаецца, калі ён адчувае цяжкасці, дарослы дапамагае яму, звяртае ўвагу на спосаб зашпільвання зашпількі-ліпучкі.

Гульня «Знайдзі пару»

Мэта: вучыць дзіцяці вылучаць парны абутак, падбіраць патрэбную пару абутку.

Ход гульні: дарослы ўводзіць дзіцяці ў гульнявую сітуацыю: «Маша раскідала свой абутак па розных кутах. Яна не можа нічога знайсці сама. Адзін чаравік знайшла, а іншага знайсці не можа, адзін бот знайшла, а іншы не ведае, дзе знайсці!» і г. д. Дзіцяці прапануецца дапамагчы Машы знайсці патрэбную пару абутку. Дарослы паказвае адзін чаравік, прапануе знайсці яго пару і г. д. Далей дарослы прапануе дзіцяці прымерыць Машы знойдзеную абутак.

Гульня «Абед у лялек»

Мэта: фарміраваць цікавасць да самастойных дзеянняў пры накрыцці стала да абеду.

Абсталяванне: цацачны посуд, абрус, дзве лялькі.

Ход гульні: дарослы просіць дзіцяці накрыць стол для лялек, паказвае неабходныя прадметы і дзеянні з імі. Затым прапануе дзіцяці пасадзіць лялек за стол і пачаставаць абедам.

Гульня «Апранем лялек»

Мэта: пазнаёміць дзяцей з рознымі відамі зашпільек і спосабамі зашпільвання.

Ход гульні: дарослы прапануе дзецям апрануць лялек і пакатаць іх у калясках, кажа: «Глядзі, якая ў лялек прыгожая вопратка!», разам з дзецьмі разглядае кожны прадмет, звяртае іх увагу на зашпількі і дэманструе спосабы зашпільвання. Дзецям прапаноўваецца самастойна апрануць лялек, пасля чаго пакатаць на калясцы.